

CYKELSAMVERKAN **SÖRMLAND**

Hur har det gått?

Energikontoren
SVERIGE

15 kontor
120 medarbetare

Malardalen Energy Agency

Energikontoret
i Mälardalen

2 kontor
Eskilstuna & Uppsala
20 medarbetare

Samhälle, analys & statistik

Transporter och resande

Näringslivsutveckling

Bygg och fastighet

CYKELSAMVERKAN SÖRMLAND

November 2018-december 2020

Projektet har genomförts av Energikontoret i Mälardalen med finansiering av Energimyndigheten och programmet Lokal och regional kapacitetsutveckling – transport. Samarbetspartners har varit Region Sörmland, Länsstyrelsen i Södermanland och kommunerna Eskilstuna, Flen, Katrineholm, Nyköping och Strängnäs.

Eskilstuna
kommun

Katrineholm

Nyköping

STRÄNGNÄS KOMMUN

LÄNSSTYRELSEN
Södermanlands län

REGION
SÖRMLAND

Mälardalen Energy Agency
Energikontoret
i Mälardalen

Syfte och mål

Effektmål

Att attityden till cykling har förändrats genom beteendepåverkande åtgärder så att cyklingen ökat och bilismen minskat

Projektmål

- Genom tre olika kampanjer öka andelen cyklister i de deltagande kommunerna
- Etablera ett nätverk för erfarenhetsutbyten och öka kapaciteten att arbeta med gemensamma beteendepåverkande åtgärder i kommunerna

Nätverket

Syfte: Förbättra verksamheternas möjligheter att arbeta med beteendeförändrande aktiviteter och cykelfrågor, både lokalt och regionalt.

Deltagare

Mellan 9-15 representanter från
Region Sörmland, Länsstyrelsen i
Södermanland och sex
sörmländska kommuner

Upplägg

Nätverksträffar varannan eller
varje månad
Driva kampanjerna framåt
Byta erfarenheter och kunskap

Innehåll

Konferenser och event
Workshops
Kunskapshöjande föreläsningar

Utvärdering av nätverket

70 %

Tycker att nätverket varit "Mycket bra" eller "Bra"

73 %

Anser att nätverket bidragit positivt till arbetet med cykelfrågor

80 %

Anser att nätverket bidragit till ökad kunskap för arbete med beteendeförändrade åtgärder

80 %

Anser att nätverket har ökat samverkan kring cykelfrågor på regionalt plan

90 %

Anser att deltagande i nätverket bidragit till högre prioritering av cykelfrågor i verksamheten

63 %

Vill fortsätta med en eller flera av aktiviteterna/kampanjerna även efter projektavslut

Lärdomar och reflektioner

Lärdomar

- Varierande förutsättningar och resurser
- Fick anpassa upplägg och fokus utifrån deltagarnas önskemål
- Flera deltagare upplevde att de inte hade mandat inom den interna verksamheten
- Olika verksamheter = svårt att ta fram en gemensam arbetsplattform

Reflektioner

- Stöd och hjälp med kampanjerna har varit uppskattat
- Finns en efterfrågan att nätverket bibehålls – implementeras i Region Sörmlands nätverk för Hållbart resande
- Tydligare plan och förändrat arbetssätt kopplat till cykelfrågor och beteendeförändrande åtgärder
- Svårt att nå en konsensus kring cykelfrågan

Kampanjer för att bidra till beteendeförändring

Cykelvänlig arbetsplats

Testcyklist

Vintercyklist

Kampanjer för att bidra till beteendeförändring

Resvaneundersökning före och
efter varje kampanj

Utvärdering med verktyget
Max Sumo

Kampanjernas årshjul

5 snabba resultat

1. 11 mediala inslag i sörmländsk radio och tidningar
2. 14 genomförda resvaneundersökningar
3. Över 10 100 unika sidvisningar på projekthemsidor
4. Drygt 153 inlägg på sociala medier som...
 - ... nått över 80 300 personer
 - ... fått 2 780 likes och kommentarer
5. 126 000 km har cyklats av deltagarna i kampanjerna

Vintercyklist

Genomförande

Syfte: uppmuntra fler till att använda cykeln även under vinterhalvåret

Delmål: 100 personer deltar

När?

1 december 2019 till
28 februari 2020

Vem?

Arbetsplatser i
deltagande kommuner
och Region Sörmland

Hur?

100 par vinterdäck
fördelades – lottning
eller ”först till kvarn”

Krav?

Cykla 3 km, minst 3 dgr/vecka
Registrera resor i app
Svara på RVU

Resultat

133 st

Personer deltog i
kampanjen

69 %

Överväger att fortsätta
vintercykla även under
kommande säsonger

44 %

Anser att vinter-
väghållningen är "Mycket
bra" eller "Bra"

96 %

Anser att kampanjen varit
"Mycket bra" eller "Bra"

55 %

Upplever sig ha fått stärkt
välmående efter genomförd
kampanj

38 840 km

Cyklade deltagarna
tillsammans i
kampanjen

Resultat

	Energibesparing* (MWh)	Koldioxidbesparing* (ton CO2)
Beräknat på de kilometer som cyklades under kampanjperioden	21,1	5,4
Antagande: deltagarna fortsätter cyklar på samma sätt under ett år	84,3	21,8
Antagande: de som svarat att de förändrat sitt resebeteende blir snittcyklister (250 mil/år)	76	19,6

**Beräkningarna baseras på Trafikverkets emissionsfaktorer för förbränning av fossila bränslen*

Kommentarer

” Mycket peppande kampanj och roligt att kunna följa andra deltagare, samt att peppa andra medarbetare på enheten.

” Bra initiativ. Jag tycker cyklister ska premieras. Vi sparar många miljoner på minskat behov av parkeringsplatser för bilar. Dessutom är vi friskare och orkar jobba mer vilket gynnar arbetsgivaren.

” Kul att se hur mycket vardagscyklingen faktiskt ger i mil.

” Tack för rolig och sporrande utmaning!

Lärdomar och reflektioner

Lärdomar

- Många deltagare är redan inbitna cyklister
- Träningsappen var en aning komplicerad
- Svårt att få med deltagare som inte fick gratis vinterdäck – hur får man arbetsplatser att stötta vintercyklare?

Reflektioner

- Mild vinter 2019/2020 – kan inverka på resultatet
- Andel cyklister till arbetet igår/idag = **+10 %**
Andel bilister till arbetet igår/idag = **-5 %**
- Vardagsmotion/hälsa, smidighet och effektivitet är vanliga orsaker vid val av färdmedel
- Vikten av att resa klimatsmart till arbetet och i tjänst ökade

Testcyklist

Genomförande

Syfte: Minska klimatpåverkan och ge en mer varierad bild av hur invånare kan transportera sig

Delmål: 10 hushåll deltar per omgång

När?

Omgång 1: maj-juli 2019
Omgång 2: aug-okt 2019
Omgång 3: april-juni 2020
Omgång 4: juli-sept 2020

Vem?

Hushåll, barnfamiljer
och verksamheter i
deltagande kommuner
och inom Region
Sörmland

Hur?

10 hushåll per omgång
lånade elassisterande
lådcykel under 3
månader

Krav?

Blogga om sina upplevelser
en gång i veckan
Svara på RVU

Resultat

40 st

Hushåll och verksamheter deltog totalt i kampanjen

85 %

Har insett att det är möjligt att minska bilanvändning i vardagen

82 %

Överväger att använda andra transportmedel än bil till matbutiken

56 %

Har börjat överväga att själv införskaffa en elassisterande lådcykel

82 %

Anser att kampanjen varit "Mycket bra" eller "Bra"

12 750 km

Cyklade deltagarna tillsammans i kampanjen

Resultat

	Energibesparing* (MWh)	Koldioxidbesparing* (ton CO2)
Beräknat på de kilometer som cyklades under kampanjperioderna	6,9	1,8
Antagande: deltagarna fortsätter cyklar på samma sätt under ett år	27,7	7,1
Antagande: de som svarat att de förändrat sitt resebeteende blir snittcyklister (250 mil/år)	50,2	13

**Beräkningarna baseras på Trafikverkets emissionsfaktorer för förbränning av fossila bränslen*

Kommentarer

- ” Vi är tacksamma över att få ha varit testcyklister och tycker verkligen att projektet är bra! Angående skicken på stadens cykelbanor och tillgången på platser att låsa cykeln på så kan det ju alltid bli bättre men de är så pass bra att det absolut går bra att använda cykeln i stan.
- ” Vi är glada att vi fått testa lådcykel och barnet har sedan avslutad tid, flera gånger frågat om vi inte ska låna en igen, eller köpa en. Vi önskar att vi hade den ekonomiska förutsättningarna för ett sådant inköp.
- ” Jag är väldigt glad över möjligheten jag fick att låna lådcykeln. Det har varit väldigt roligt och det har fått mig att vilja cykla mer. Därför är min cykel på verkstad för upprustning så att jag snart kan cykla igen.

Lärdomar och reflektioner

Lärdomar

- Uppskattad kampanj med stort medialt intresse
- Krav på underhåll av cyklarna
- Däckens placering kan påverka mycket
- Avtal och byte av deltagare mellan omgångarna

Reflektioner

- Barn och matvaror var vanligast att frakta
- Elassisterande lådcyklar passar inte alla
- Andel cyklister till arbetet igår/idag = **+9 %**
Andel bilister till arbetet igår/idag = **-6 %**
- Hälsa ökade som orsak till val av färdssätt – tidsvinst och bekvämlighet minskade
- Kostnaden för lådcyklar har stor inverkan

Film

Cykelvänlig arbetsplats

Genomförande

Syfte: förbättra förutsättningarna för att cykla till arbetet och i tjänst, vilket bidrar till minskat klimatavtryck och bättre hälsa

Delmål: 50 arbetsplatser deltar per omgång

När?

Vår till höst 2019 och
vår till höst 2020

Vem?

Arbetsplatser i
deltagande kommuner
och Region Sörmland

Hur?

Arbeta med kriterier för att
förbättra förutsättningar
för cykling

Krav?

Medarbetarna skulle
svara på RVU

**Cykelvänlig
arbetsplats**

Resultat

59 st

Arbetsplatser deltog
totalt i kampanjen

20 %

Upplever att
förutsättningarna för
cykling har förbättrats

10 %

Anser att kampanjen
bidragit till att de börjat
cykla mer

69 %

Anser att kampanjen
varit "Mycket bra" eller
"Bra"

20 %

Uppger att vardagsmotion
och frisk luft är en orsak till
val av färdssätt

75 100 km

Cyklade deltagarna
tillsammans under
kampanjen

**Cykelvänlig
arbetsplats**

Resultat

	Energibesparing* (MWh)	Koldioxidbesparing* (ton CO2)
Beräknat på de kilometer som cyklades under kampanjperioderna (april till mitten på oktober)	40,8	10,5
Antagande: dessa personer cyklar på samma sätt under ett år	89	23
Antagande: de som svarat att de förändrat sitt resebeteende blir snittcyklister (250 mil/år)	51,5	13,3

**Beräkningarna baseras på Trafikverkets emissionsfaktorer för förbränning av fossila bränslen*

Kommentarer

” Att cykla på riksvägar är inget alternativ. Så länge som cykelbanor/vägar inte anläggs så är frågor som dessa onödiga. Bygg ut cykelvägar mellan olika tätorter i kommunen och utefter befintliga vägar/riksvägar annars omöjliggörs möjligheten att cykla säkert.

” Tack för ett bra initiativ! Representanterna för kampanjen vid min arbetsplats har gjort ett stålande jobb med att peppa och uppmuntra till att välja cykeln istället för bilen.

” Förslag om hur vi kan förbättra vår arbetsplats om att bli mer cykelsmart har lyfts fram men ingen åtgärd har vidtagits.

Cykelvänlig
arbetsplats

Lärdomar och reflektioner

Lärdomar

- Arbetsplatser tror att det är tidskrävande – rädsla att haka på
- Åtgärder tar tid att genomföra så det krävs en långsiktig plan
- Medarbetarna behöver involveras i arbetet
- Coronasituationen påverkade mycket 2020
- Cykelfrukostarna var ett lyckat koncept

Reflektioner

- Cykelställ under tak, personlig utrustning och cykelbidrag efterfrågas av många
- Andel cyklister till arbetet igår/idag = **-9 %**
Andel bilister till arbetet igår/idag = **+7 %**
- Arbetsgivaren främjar av cykel till arbetet (27%) och i tjänst (50%)
- Kostnadsfri parkering kan påverka

Sammanfattningsvis

Stort tack till

*Deltagande samarbetspartners och
representanterna i nätverket*

*Alla härliga cyklister som deltagit i
kampanjerna*

*Olov Åslund och Rebecka Marklund på
Energimyndigheten*

*Föredragshållare som bidragit med
kunskap och inspiration*

**Tack för att ni
lyssnade!**

Frågor?

Kontaktuppgifter:

Agnes Widing, agnes.widing@energikontor.se 073 533 17 22

